

RAPORT

al Grupului de lucru al Consiliului U.N.B.R.

***privind perfecționarea legislației profesiei/a celei cu impact asupra profesiei - GL1,
în legătură cu elaborarea tezelor prelabile ale unei noi legi a profesiei de avocat, precum și
cu întreaga activitate a grupului,***

pentru a fi prezentat în cadrul Congresului Avocaților 2025.

1. GRUP DE LUCRU

Având în vedere cele discutate în cadrul ședinței Consiliului U.N.B.R. din luna august 2024 și, respectiv, în cadrul ședinței Consiliului U.N.B.R. din luna martie 2025, având în vedere propunerile Președintelui U.N.B.R., Domnul Avocat dr. Traian Cornel Briciu, elaborarea tezelor prelabile ale unei noi legi a profesiei de avocat a fost discutată în cadrul Grupului de lucru al Consiliului U.N.B.R. privind perfecționarea legislației profesiei/a celei cu impact asupra profesiei - GL1, format pentru acest proiect din:

- a. Doamna Avocat Flavia Maier - Decan al Baroului Cluj, membru al Comisiei Permanente a U.N.B.R., **membru permanent** al Grupului de lucru al Consiliului U.N.B.R. privind perfecționarea legislației profesiei/a celei cu impact asupra profesiei - GL1;
- b. Domnul Avocat Danny-Gabriel Bârdan-Raine - membru al Consiliului U.N.B.R., **membru permanent** al Grupului de lucru al Consiliului U.N.B.R. privind perfecționarea legislației profesiei/a celei cu impact asupra profesiei - GL1;
- c. Domnul Avocat dr. Alexandru Suciu - Decan al Baroului Sibiu, membru al Comisiei Permanente a U.N.B.R.;
- d. Domnul Avocat Cristian Săraru - Decan al Baroului Galați, membru al Consiliului U.N.B.R.;
- e. Domnul Avocat dr. Șerban-Nicolae Lovin - membru al Consiliului U.N.B.R.;
- f. Domnul Avocat dr. Daniel Ghiță - membru al Consiliului U.N.B.R.;
- g. Domnul Avocat Dan-Sebastian Chertes - membru al Consiliului U.N.B.R.;
- h. Doamna Veronica Morecuț - U.N.B.R.;
- i. Domnul Daniel Cismaru - U.N.B.R.;
- j. Domnul Avocat Mihai-Dan Șuta - membru al Consiliului U.N.B.R.;
- k. Domnul Avocat Robert-Mihăiță Roșu - membru al Consiliului U.N.B.R.;
- l. Domnul Avocat Florin-Bogdan Grosu - membru al Consiliului U.N.B.R.;
- m. Domnul Avocat Marian-Ion Sitaru - decan al Baroului Dâmbovița, membru al Consiliului U.N.B.R.;
- n. Domnul Avocat Dragoș-Andrei Nicolescu - decan al Baroului Argeș, membru al Consiliului U.N.B.R.;
- o. Doamna Avocat Flavia-Cristina Teodosiu - membru al Comisiei Permanente a U.N.B.R. membru al Consiliului U.N.B.R.;
- p. Domnul Avocat dr. Sergiu I. STĂNILĂ - Vicepreședinte U.N.B.R., membru al Comisiei Permanente a U.N.B.R., **coordonator al Grupului de lucru al Consiliului U.N.B.R. privind perfecționarea legislației profesiei/a celei cu impact asupra profesiei - GL1.**

Activitatea grupului s-a desfășurat sub conducerea, îndrumarea și coordonarea Președintelui U.N.B.R., Domnul Avocat dr. Traian Cornel Briciu.

2. PROCEDURA DE LUCRU

De comun acord, membrii grupului de lucru au stabilit procedura de lucru în ședințe online, derulate prin intermediul platformei Zoom.

3. ȘEDINȚE DE LUCRU

Până la data ședinței Consiliului U.N.B.R. în cadrul căreia este prezentat Raportul, au fost programate și s-au desfășurat următoarele ședințe de lucru:

- a. 07.10.2024;
- b. 21.10.2024;
- c. 28.10.2024;
- d. 06.11.2024;
- e. 13.11.2024;
- f. 19.11.2024;
- g. 26.11.2024;
- h. 03.12.2024;
- i. 05.12.2024;
- j. 09.12.2024.

4. STRUCTURA PROBLEMATICII ABORDATE

În cadrul grupului de lucru s-a propus și agreat abordarea următoarei structuri a problematicii analizate:

- 1. Dispoziții generale și principii**
- 2. Activitatea avocatului - atribuțiile, drepturile și obligațiile avocatului. Relația avocat - client. Rolul și poziția avocatului în procesul judiciar**
- 3. Formele de exercitare a profesiei de avocat**
- 4. Incompatibilitățile profesiei de avocat. Nedemnitatea în profesia de avocat**
- 5. Organizarea profesiei de avocat (la nivel central și, respectiv, local)**
 - 5.1. Atribuțiile organelor de conducere ale profesiei de avocat**
 - 5.2. Incompatibilitățile la nivelul organelor de conducere ale profesiei de avocat**
- 6. Dobândirea calității de avocat (Admiterea în profesia de avocat/stagiul)**
- 7. Încetarea calității de avocat. Suspendarea calității de avocat**
- 8. Sistemul de asistență judiciară din oficiu și, respectiv, gratuită. Curatela**
- 9. Răspunderea disciplinară a avocatului. Curtea de Arbitraj Profesional a Avocaților**

10. Exercițarea profesiei de avocat în format electronic. Accesul avocatului la date și sisteme informatice ale autorităților și instituțiilor publice și la alte date și informații în activitatea profesională. Inteligența artificială în profesia de avocat
11. Publicitatea formelor de exercitare a profesiei de avocat și publicitatea profesiei de avocat. Concurența neloială în profesia de avocat
12. Tabloul Avocaților - reglementare obligații la nivel local/central, informații conținute
13. Exercițarea în România a profesiei de avocat de către avocați străini - reglementare europeană, drept comparat
 - 13.1. UE
 - 13.2. nonUE

5. MATERIALE ANALIZATE

În cadrul ședințelor de lucru au fost analizate legi și statute ale profesiei de avocat din țări europene, precum și directive europene. S-a avut în vedere legislația actuală a profesiei de avocat din România (primară, secundară, terțiară), precum și dispoziții din alte legi cu impact asupra profesiei de avocat. Legile, statutele profesiei de avocat din țări europene, precum și directivele europene au fost studiate în limba română, după traducerea acestora cu ajutorul unor programe informatice performante.

6. PROPUNERI ADRESATE CONSILIULUI U.N.B.R. (agreate în ședința din martie 2025)

În urma discuțiilor și analizelor făcute în cadrul grupului de lucru, am formulat următoarele propuneri adresate Consiliului U.N.B.R., agreate în ședința din luna martie 2025:

6.1.DISPOZIȚII GENERALE ȘI PRINCIPII

6.1.1.Principii fundamentale care guvernează avocatul și exercitarea profesiei de avocat

Exercițarea profesiei de avocat este supusă următoarelor principii fundamentale:

- a. *principiul legalității și al respectării Statului de drept;*
- b. *principiul libertății și independenței avocatului;*
- c. *principiul autonomiei, al descentralizării și al auto-reglementării profesiei de avocat;*
- d. *principiul păstrării secretului profesional;*
- e. *principiul demnității, al onoarei și al probității;*
- f. *principiul loialității față de profesia de avocat;*
- g. *principiul evitării conflictelor de interese;*
- h. *principiul profesionalismului și loialității față de client (principiul competenței profesionale);*
- i. *principiul respectării confrăților și a tuturor persoanelor cu care avocatul intră în relații profesionale;*
- j. *principiul respectării drepturilor fundamentale ale omului.*

6.1.2.Principii care guvernează exercitarea profesiei de avocat în format electronic

- a. *Accesul sistemului informatic E-U.N.B.R. la Registrul Național al Registrelor, la Platforma națională de interoperabilitate și la bazele de date deținute de autoritățile și instituțiile publice, în scopul exercitării profesiei de avocat, se va realiza cu titlu gratuit.*
- b. *Utilizarea de către avocat a sistemului informatic E-U.N.B.R. are un caracter facultativ. Avocatul are dreptul de a-și exercita profesia, de a solicita și obține date de la autoritățile și instituțiile publice în orice altă modalitate prevăzută de lege.*
- c. *Accesul sistemului informatic E-U.N.B.R. la Registrul Național al Registrelor, la Platforma națională de interoperabilitate și la bazele de date deținute de autoritățile și instituțiile publice, cât și la alte sisteme informatice sau registre de date ale autorităților și instituțiilor publice potrivit legii, în scopul exercitării profesiei de avocat, se va realiza cu respectarea secretului profesional în condițiile prevăzute de lege. Avocatul este numai un consumator de date în raport de Registrul Național al Registrelor, registrele de bază, de Platforma națională de interoperabilitate și de orice alt sistem informatic sau registru public.*
- d. *Accesul avocatului la sistemul informatic E-U.N.B.R. se va realiza cu respectarea secretului profesional potrivit legii. Uniunea Națională a Barourilor din România va adopta măsuri tehnice care să asigure confidențialitatea modului de utilizare de către avocat a sistemul informatic E-U.N.B.R., cu excepția utilizării acestuia în cadrul serviciilor de asistență judiciară ale barourilor.*
- e. *Sistemul informatic E-U.N.B.R. poate conține și alte date și informații necesare desfășurării activității avocaților stabilite de către Comisia Permanentă.*
- f. *Orice înscris comunicat sau orice operațiune realizată de către avocat prin intermediul sistemului informatic E-U.N.B.R. are valoarea unui înscris în formă electronică certificat cu semnătură electronică calificată.*

Toate principiile care guvernează profesia de avocat și avocatul vor fi reglementate unitar, doar în legea profesiei de avocat. Statutul și celelalte acte normative terțiare vor detalia aceste principii acolo unde este cazul.

6.2.ACTIVITATEA AVOCATULUI - ATRIBUȚIILE, DREPTURILE ȘI OBLIGAȚIILE AVOCATULUI. RELAȚIA AVOCAT - CLIENT. ROLUL ȘI POZIȚIA AVOCATULUI ÎN PROCESUL JUDICIAR

(completarea atribuțiilor actuale reglementate de art. 3 din Legea nr. 51/1995¹):

(1)Activitatea avocatului se realizează prin:

(a)consultații și cereri cu caracter juridic;

(b)asistență și reprezentare juridică în fața instanțelor judecătorești, a organelor de urmărire penală, a autorităților cu atribuții jurisdicționale, a notarilor publici și a executorilor judecătorești, a organelor administrației publice și a instituțiilor, precum și a altor persoane juridice, în condițiile legii;

¹ Cu culoarea roșu și cu bold, ce se introduce cu caracter de noutate. Cu culoarea albastru de avut în vedere la reglementarea textelor de lege și statut.

(c)redactarea de acte juridice, atestarea identității părților, a conținutului și a datei actelor, **în afară de cazurile în care legea prevede în mod expres forma autentică a actelor**²:

- contractul de societate (art. 1884 alin. 1 Cod Civil);
- contractul de mandat (art. 2013 alin. 1 Cod Civil);
- contractul de comision (art. 2044 alin. 1 Cod Civil);
- contractul de consignație (art. 2055 Cod Civil);
- contractul de agenție (art. 2078 alin. 1 Cod Civil);
- contractul de asociere în participație (art. 1950 Cod Civil);
- contractul de transport (a se vedea art. 1956 Cod Civil, care enumeră denumirile înscrisului utilizat în tipurile de transport);
- contractul de locațiune (art. 1777 Cod Civil);
- contractul de închiriere (art. 1824 și urm. Cod Civil);
- contractul de arendare (art. 1838 alin. 1 Cod Civil);
- contractul de antrepriză (art. 1851 și urm. Cod Civil);
- contractul de antrepriză pentru lucrări de construcții (art. 1874 și urm. Cod Civil);
- contractul de expediție (art. 2064 și urm. Cod Civil);
- contractul de intermediere (art. 2096 și urm. Cod Civil);
- contractul de depozit (2104 Cod Civil);
- contractul de comodat (art. 2157 alin. 1 Cod Civil);
- contractul de cont curent (art. 2171 și urm. Cod Civil);
- contractul de asigurare (art. 2200 alin. 1 Cod Civil);
- contractul de rentă viageră (art. 2242 și urm. Cod Civil);
- contractul de ipotecă mobiliară (art. 2388 Cod Civil);
- contractul de înstrăinare-dobândire a unui mijloc de transport (Ordinul nr. 1069/2016 pentru aplicarea pct. 101 din titlul IX "Impozite și taxe locale" din Normele metodologice de aplicare a Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1/2016);

(d)asistarea și reprezentarea persoanelor fizice sau juridice interesate în fața altor autorități publice cu posibilitatea atestării identității părților, a conținutului și a datei actelor încheiate;

(e)activitatea de corespondent al unei societăți de asigurare din spațiul UE și nonUE; (art. 2 pct. 15, art. 22 alin. 3, art. 24 din Legea nr. 132/2017)

(f)apărarea și reprezentarea cu mijloace juridice specifice a drepturilor și intereselor legitime ale persoanelor fizice și juridice în raporturile acestora cu autoritățile publice, cu instituțiile și cu orice persoană română sau străină;

(g)activități de mediere, **în condițiile legii, fără a fi necesară îndeplinirea altor formalități și fără a fi necesară parcurgerea procedurii de formare profesională și de autorizare a mediatorilor stabilită prin Legea nr. 192/2006, avocatul nefiind supus supravegherii profesionale a Consiliului de Mediere;**

(h)activități fiduciare desfășurate în condițiile Codului civil;

² Disclaimer: unde se face mențiunea **art. ____ și urm. Cod Civil**, nu este prevăzută expres forma scrisă în Codul Civil.

- (i)activități de mandatare a plăților (posibilitatea avocatului de a acționa ca un agent escrow (fără obligația de a deschide un cont escrow, de avut în vedere la reglementarea detaliată³);*
- (j)activități de depozitare de acte juridice (care urmează a fi introduse în circuitul civil, condiționat de îndeplinirea unor clauze - inclusiv în materia testamentelor olografe, care vor fi depuse în depozitul unui avocat);*
- (k)activități de executor testamentar, conform art. 1077 - art. 1085 Cod Civil;*
- (l)activități de consiliere judiciară și tutelă specială;*
- (m)activități de curatelă convențională (în baza contractului de asistență juridică)*
- (n)stabilirea temporară a sediului pentru societăți la sediul profesional al avocatului și înregistrarea acestora, în numele și pe seama clientului, a părților de interes, a părților sociale sau a acțiunilor societăților astfel înregistrate; stabilirea temporară a sediului unor societăți comerciale la sediul profesional al avocatului presupune utilizarea sediului profesional al avocatului numai pentru scopul limitat al constituirii legale și autorizării funcționării societății comerciale sau, după caz, pentru mutarea sediului ori pentru stabilirea unui sediu secundar al societății în cauză, pentru o perioadă limitată la maxim un an;*
- (p)activități de curatelă specială potrivit legii și Statutului profesiei de avocat;*
- (q)orice mijloace și căi proprii exercitării dreptului de apărare, în condițiile legii;*
- (r)asistența juridică la negocierea și încheierea promisiunilor de vânzare-cumpărare de imobile, precum și la încheierea contractelor de vânzare de imobile, la încheierea contractelor de credit ipotecar imobiliar, la încheierea contractelor de leasing;*
- (s)servicii de publicitate mobilă, în condițiile legii;*
- (t)actele de înființare a persoanelor juridice, cu excepția celor pentru care legea prevede în mod expres forma autentică;*
- (2)Activitățile prevăzute la alin. (1) se exercită numai de avocat, dacă legea nu prevede altfel.*
- (3)În îndeplinirea oricăreia dintre activitățile enumerate la alineatul 1, avocatul se legitimează numai prin împuternicire avocațială și/sau card de avocat/legitimăție de avocat.*
- (4)În exercitarea profesiei, avocatul are dreptul de a primi cu titlu gratuit de la instituțiile publice, orice tip de informație și document, necesare îndeplinirii activităților profesionale (similar cu legea notarilor⁴)*
- (5)Prezența avocatului în orice procedură jurisdicțională și administrativă, indiferent de specificul acesteia sau de faza în care se află, nu poate fi restricționată atâta timp cât persoana asistată sau reprezentată este implicată în procedura respectivă.*
- (6)Activitățile prevăzute la alin. 1 lit. h) și n) se pot desfășura în temeiul unui nou contract de asistență juridică.*
- (7)Avocatul este obligat să țină evidența actelor întocmite conform alin. (1) lit. c) și d), cu excluderea actelor întocmite pentru asistare și reprezentare, și să le păstreze în arhiva sa profesională, în ordinea întocmirii lor. În termen de cel mult 3 zile de la data întocmirii actelor prevăzute la alin. (1), avocatul este obligat să înregistreze operațiunea în Registrul electronic al actelor întocmite de avocați potrivit alin. (1) lit. c) și d), conform procedurii prevăzute în Regulamentul de organizare și funcționare a registrului, aprobat de Comisia Permanentă, sub sancțiunea inopozabilității față de terți.*

³ Se va avea în vedere la reglementarea detaliată.

⁴ Se va avea în vedere la reglementarea detaliată.

Completarea art. 3 alin. 1 cu propuneri venite de la avocați:

- a) reprezentarea persoanelor fizice, persoanelor juridice și altor entități cu capacitate de folosință și de exercițiu, în toate afacerile lor față de alte persoane fizice, persoane juridice de drept privat sau de drept public, și orice alte entități cu capacitate de folosință și de exercițiu române sau străine;
- b) redactarea oricăror înscrisuri cu conținut juridic, inclusiv cele supuse autentificării, prin derogare de la prevederile art. 79 alin. (1) al Legii nr. 36/1995 a notarilor publici și a activității notariale;
- c) atestarea identității și semnăturii părților, a conținutului și a datei înscrisurilor cu conținut juridic redactate de către avocat, cu atestarea exprimării consimțământului de către părți;
- d) prezentarea înscrisurilor cu conținut juridic atestate de către avocat conform lit. c) în vederea autentificării unui notar public, autentificând actul în forma prezentată, fără solicitarea prezenței părților, a modificării actului, sau a luării altui consimțământ, notarul nefiind însă răspunzător pentru veridicitatea elementelor atestate și nici pentru conținutul actului juridic;
- e) activități de arbitraj, inclusiv arbitraj ad-hoc și arbitraj instituțional;
- f) consultanță juridică și reprezentare în materie financiară și fiscală;
- g) activități de recuperare a creanțelor;
- h) consultanță juridică și reprezentare în domeniul asigurărilor și asigurărilor sociale;
- i) consultanță juridică și reprezentare în domeniul achizițiilor publice;
- j) orice alte activități de intermediere desfășurate în calitate de mandatar sau reprezentant al clientului;
- k) redactarea, preluarea și certificarea înscrisurilor care se depun în cadrul procedurii de înregistrare a societăților, și înaintarea acestor înscrisuri către Registrul Comerțului, cu semnătură electronică extinsă, în calitate de agenți autorizați exclusiv pentru preluarea unor asemenea înscrisuri;
- l) obligativitatea asistării părților în procedura divorțului, indiferent de calea aleasă, atunci când din căsătorie au rezultat minori.

6.3.FORMELE DE EXERCITARE A PROFESIEI DE AVOCAT

1. Cabinet individual cu personalitate juridică;
2. Societate Civilă Profesională de Avocați cu personalitate juridică;
3. Societate Civilă Profesională cu Răspundere Limitată de Avocați cu personalitate juridică (avantajul răspunderii limitate);
4. Avocatul definitiv colaborator fără formă de exercitare a profesiei, fără clientelă proprie, cu excepția asistenței judiciare;
5. Avocatul stagiar colaborator, fără formă de exercitare a profesiei, pe timpul stagiului.
6. Transmiterea calității de titular al formei de exercitare a profesiei prin acte inter vivos / mortis causa;
7. Finanțarea de către terți a formelor de exercitare a profesiei de avocat;
8. Finanțarea de către terți a litigiilor.

Se elimină:

- a. Avocatul salarizat în interiorul profesiei (stagiar/definitiv);
- b. Cabinetele grupate de avocați;
- c. Cabinetele asociate de avocați.

6.4.INCOMPATIBILITĂȚILE PROFESIEI DE AVOCAT. NEDEMNITATEA ÎN PROFESIA DE AVOCAT

Exercitarea profesiei de avocat este **incompatibilă cu:**

- a. activitatea salarizată (excepție situațiile reglementate prin Decizia interpretativă a CUNBR privind contractele individuale de muncă și salarizarea temporară, în cadrul unor proiecte/activități) (se elimină noțiunea de avocat salarizat în interiorul profesiei);
- b. **exercitarea directă de acte de exploatare a unei întreprinderi, altele decât cele de conducere sau administrare** (se are în vedere reglementarea Art. 3 din Codul Civil, Aplicarea generală a Codului civil: (1) Dispozițiile prezentului cod se aplică și raporturilor dintre profesioniști, precum și raporturilor dintre aceștia și orice alte subiecte de drept civil. (2) Sunt considerați profesioniști toți cei care exploatează o întreprindere. (3) Constituie exploatarea unei întreprinderi exercitarea sistematică, de către una sau mai multe persoane, a unei activități organizate ce constă în producerea, administrarea ori înstrăinarea de bunuri sau în prestarea de servicii, indiferent dacă are sau nu un scop lucrativ.)
- c. ocupațiile, activitățile salarizate, exploatarea întreprinderilor, profesiile, care lezează principiile după care se exercită profesia de avocat sau bunele moravuri (comisia de disciplină va avea competențe în cercetarea și sancționarea încălcării acestei obligații).

Exercitarea profesiei de avocat este **compatibilă cu:**

- a. calitatea de deputat sau senator, consilier în consiliile locale sau județene;
- b. activități și funcții didactice în învățământul superior, activități didactice cu conținut juridic în învățământul liceal și gimnazial;
- c. activități în domeniul cercetării științifice sau al creației intelectuale;
- d. calitatea de arbitru, mediator, conciliator sau negociator, consilier fiscal, consilier în proprietate industrială, traducător autorizat, practician în insolvență, responsabil cu protecția datelor cu caracter personal, expert în executarea contractelor cu finanțare europeană;
- e. alte activități prevăzute de lege.

Se elimină incompatibilitățile cu activitățile economice / acte / fapte de comerț.

Este **nedemn** de a fi avocat:

- a. cel condamnat prin hotărâre judecătorească definitivă la pedeapsa închisorii de un an sau mai mare pentru săvârșirea cu intenție a unei infracțiuni, infracțiune pedepsită cu pedeapsa închisorii având un minim special de cel puțin un an și reprezentând infracțiune contra vieții, infracțiune contra patrimoniului, infracțiune contra înfăptuirii justiției, infracțiune de corupție sau de serviciu, infracțiune de fals, infracțiune care aduce atingere unor relații privind conviețuirea socială, infracțiune contra securității naționale sau o infracțiune de genocid, contra umanității și de război, dacă până la data verificării stării de nedemnitate nu a intervenit reabilitarea, amnistia postcondamnatorie sau dezincriminarea faptei;
- b. cel care a săvârșit abuzuri prin care au fost încălcate drepturile și libertățile fundamentale ale omului, stabilite prin hotărâre judecătorească, sau a săvârșit abateri disciplinare grave, sancționate cu măsura excluderii din profesie, ca sancțiune disciplinară;

- c. cel căruia i s-a aplicat pedeapsa interdicției de a exercita profesia, pe durata stabilită prin hotărâre judecătorească sau disciplinară;
- d. cel în sarcina căruia s-a reținut, în baza unei hotărâri judecătorești definitive sau prin acte ale organelor profesiei de avocat, fapta de a fi exercitat sau sprijinit, sub orice formă, exercitarea fără drept de către o persoană a profesiei de avocat;
- e. cel care, prin activitatea sa anterioară, a încălcat principiul loialității față de profesia de avocat, principiul respectării confrăților și a tuturor persoanelor cu care avocatul intră în relații profesionale, principiul demnității, al onoarei și al probității.

6.5.ORGANIZAREA PROFESIEI DE AVOCAT (LA NIVEL CENTRAL ȘI, RESPECTIV, LOCAL)

6.5.1.Atribuțiile organelor de conducere ale profesiei de avocat

La nivel local:

- a. **42 de barouri;**
- b. **Organe de conducere:** adunare generală, consiliu, decan;
- c. **Comisie de cenzori (adunarea generală va decide dacă organizarea comisiei de cenzori rămâne ca și în prezent sau va fi un serviciu externalizat);**
- d. Aparat administrativ.

Recunoașterea legitimării procesuale a barourilor și a U.N.B.R. în sensul art. 37 C.pr.civ. Astfel se dă posibilitatea barourilor și U.N.B.R. să introducă cereri sau să formuleze apărări, fără a justifica un interes personal, dar acționând pentru apărarea drepturilor ori intereselor legitime ale avocaților aflați în situații speciale sau, după caz, în scopul ocrotirii unui interes de grup ori general.

Adunarea generală are următoarele competențe (modificări):

- e. **hotărăște dacă se externalizează comisia de cenzori sau dacă aceasta este compusă din avocați din cadrul baroului, în ultimul caz alegând și revocând membrii acesteia;**
- f. **alege reprezentantul baroului în Comisia de disciplină.**

Adunarea generală se poate întruni fizic sau online.

Decanul se alege de către Adunarea Generală dintre avocații cu o vechime neîntreruptă în profesie de cel puțin 10 ani în același barou, calculați anterior depunerii candidaturii. **Durata mandatului este de 3 ani, putând avea maxim 3 mandate. Decanul numește/revocă Prodecanul dintre membrii consiliului baroului. Există câte un Prodecan în fiecare barou.**

Decanul baroului are următoarele competențe (modificări propuse):

- a. reprezintă baroul în raporturile acestuia cu persoanele fizice și juridice din țară și din străinătate, precum și în procedurile judiciare și extrajudiciare în care baroul este implicat;
- b. soluționează cererea de restituire onorariu (se exclude posibilitatea de a solicita alternativ restituirea onorariului în instanța de judecată); decizia decanului este titlu executoriu (de stabilit

conținutul); împotriva deciziei decanului se exercită contestație la consiliul baroului; împotriva deciziei baroului se exercită căile de atac în instanță (Legea nr. 554/2004);

c. numește și revocă prodecanul dintre membrii consiliului.

d. angajează personalul baroului.

Comisia de cenzori: la fiecare barou, serviciu externalizat sau sistemul actual, în competența Adunării Generale.

La nivel central (U.N.B.R.):

Organe în U.N.B.R.:

a. Grupuri de lucru

b. Comisia centrală de cenzori - serviciu externalizat sau sistemul actual, în competența Consiliului U.N.B.R..

c. Comisia de disciplină - 42 de membri (include secțiunea Curtea de Arbitraj Profesional a Avocaților);

d. Aparatul administrativ

6.5.2. Incompatibilitățile la nivelul organelor de conducere ale profesiei de avocat

- Consiliul Baroului;
- Comisia de cenzori a baroului (intern);
- Consiliul CAA Filiala;
- Comisia de cenzori a filialei CAA;
- Consiliul CAA;
- Comisia de cenzori a CAA;
- Comisia de Disciplină;
- Congresul Avocaților;
- Consiliul U.N.B.R.;
- Comisia Permanentă a U.N.B.R.;
- Comisia de cenzori a U.N.B.R. (intern);
- Președintele U.N.B.R..

Un avocat nu poate ocupa decât o singură funcție în cadrul organelor de conducere ale U.N.B.R./barou/CAA, cu excepția situațiilor expres prevăzute de lege.

Membrul Comisiei de Disciplină, membrul consiliului de administrație filiala/central CAA și membrul în comisia de cenzori locală/centrală nu pot face parte din niciun alt organ de conducere al U.N.B.R./barou.

6.6. DOBÂNDIREA CALITĂȚII DE AVOCAT (ADMITEREA ÎN PROFESIA DE AVOCAT/STAGIUL)

A. Primirea în profesie se realizează numai în baza unui examen organizat de U.N.B.R. la nivel național sau teritorial, potrivit prezentei legi și Statutului profesiei de avocat. Frecvența examenului și

numărul de locuri vor fi stabilite de U.N.B.R., în funcție de solicitările barourilor. (Intrarea în profesia de avocat este reglementată doar de legea profesiei de avocat)

- B. Examenul pentru primirea în profesia de avocat (stagiar și definitiv) se susține în cadrul Institutului Național pentru Pregătirea și Perfecționarea Avocaților și se desfășoară în mod unitar, în centrele teritoriale ale acestuia, având la bază o metodologie elaborată și aprobată de Comisia Permanentă.
- C. La începutul exercitării profesiei avocatul efectuează în mod obligatoriu un stagiu de pregătire profesională cu durata de 2 ani, timp în care are calitatea de avocat stagiar. Condițiile efectuării stagiului, drepturile și obligațiile avocatului stagiar, ale avocatului îndrumător, precum și ale baroului față de aceștia sunt reglementate prin statutul profesiei. După efectuarea stagiului avocatul stagiar va susține examenul de definitivare (**Regimul stagiului, durată, data examenului, dobândirea calității de avocat definitiv, avocatul definitiv, avizare barou, claritate texte**).
- D. Calitatea de avocat definitiv se dobândește în baza unui examen organizat de U.N.B.R., anual și la nivel național, potrivit prezentei legi și Statutului profesiei de avocat sau prin promovarea examenului de absolvire a Institutului Național pentru Pregătirea și Perfecționarea Avocaților, în condițiile prevăzute de Statutul profesiei de avocat.
- E. **Cel care a îndeplinit funcția de judecător, procuror, notar public, grefier cu studii superioare juridice, magistrat-asistent, executor judecătoresc, consilier juridic sau jurisconsult timp de 5 ani, și a promovat examenul de definitivat în profesia din care provin, se poate înscrie numai la examenul de primire în profesia de avocat definitiv.**
- F. Dispozițiile pct. (5) se aplică și persoanelor care au promovat examenul de intrare în profesia de avocat și care au îndeplinit funcții de specialitate juridică în aparatul Parlamentului, Administrației Prezidențiale, Guvernului, Curții Constituționale, Avocatului Poporului, Curții de Conturi și Consiliului Legislativ timp de 5 ani neîntrerupți.

6.7. ÎNCETAREA CALITĂȚII DE AVOCAT. SUSPENDAREA CALITĂȚII DE AVOCAT

A. Calitatea de avocat **încetează**:

- prin renunțarea scrisă la exercițiul profesiei (**reglementăm posibilitatea de reintrare fără examen în aceste situații, la cererea avocatului în cauză?**);
- prin deces;
- prin excluderea din profesie, ca sancțiune disciplinară;
- dacă s-a constatat intervenția unui caz de nedemnitate de a fi avocat, în condițiile prezentei legii;
- **dacă avocatul a fost declarat inapt medical.**

B. Calitatea de avocat este **suspendată** de drept (constată consiliul baroului):

- pe toată durata existenței stării de incompatibilitate;
- pe perioada interdicției de a profesa, dispusă prin hotărâre judecătorească sau disciplinară;
- în caz de neplată totală sau parțială a taxelor și a contribuțiilor profesionale către barou, către U.N.B.R. și către sistemul propriu de asigurări sociale, timp de 3 luni de la scadența acestora și până la lichidarea integrală a datoriilor;

- *pe durata concediului de maternitate / creștere și îngrijire copil până la vârsta de 2 ani (3 ani în anumite situații);*

C. *Calitatea de avocat se poate suspenda și la cererea scrisă a avocatului, pentru alte motive decât cele prevăzute la pct. 2.*

6.8.SISTEMUL DE ASISTENȚĂ JUDICIARĂ DIN OFICIU ȘI, RESPECTIV, GRATUITĂ. CURATELA

A se vedea Raportul întocmit de Departamentul de Coordonare a Asistenței Judiciare din cadrul U.N.B.R..

6.9.RĂSPUNDEREA DISCIPLINARĂ A AVOCATULUI. CURTEA DE ARBITRAJ PROFESIONAL A AVOCAȚILOR

- a. se înființează o singură Comisie de Disciplină, care va funcționa pe lângă U.N.B.R.;*
- b. se vor enumera limitativ abaterile disciplinare;*
- c. se reglementează sancțiunile disciplinare (nu se justifică menținerea mustrării și a avertismentului împreună, cuantumul amenzilor, neachitarea amenzii ce sancțiuni atrage?);*
- d. se corelează sancțiunile disciplinare cu nedemnitatea, cu excluderea din profesie;*
- e. plângerea/autosesizarea/sesizarea de către consiliile barourilor, se depune la Comisia de disciplină;*
- f. termene: **plângerea/sesizarea disciplinară se poate introduce în termen de 6 luni de la data la care a luat la cunoștință despre săvârșirea abaterii, dar nu mai târziu de 1 an de la data săvârșirii abaterii;***
- g. în toate cazurile, sesizarea trebuie soluționată în termen de cel mult 3 ani de la data săvârșirii abaterii;*
- h. în situația în care petentul nu răspunde în termen de 6 luni de la solicitare de completare/clarificare, formulată de Comisia de Disciplină, instanța disciplinară constată perimarea plângerii;*
- i. se întocmește un raport prealabil (pe admisibilitate/inadmisibilitate) de către un consilier raportor din cadrul Comisiei de Disciplină, desemnat de completul disciplinar, consilier care face parte din complet;*
- j. în cazul în care plângerea este inadmisibilă, hotărârea se emite de un complet unic. Împotriva acesteia se poate formula plângere la Curtea de Apel București, hotărârea curții putând fi atacată cu recurs la Î.C.C.J.;*
- k. acțiunea disciplinară se judecă la Comisia de Disciplină, în complet format din 3 consilieri;*
- l. hotărârea Comisiei de Disciplină luată în complet de 3, poate fi atacată la Comisia de Disciplină în complet de 5; împotriva hotărârii Comisiei de Disciplină luată în complet de 5, se exercită contestație la Curtea de Apel București, hotărârea curții putând fi atacată cu recurs la Î.C.C.J.;*
- m. se înființează cazierul disciplinar (organizare, ținere, efectele înscrierii, radiere cazier, reabilitare);*
- n. Curtea de Arbitraj Profesional a Avocaților va funcționa în cadrul Comisiei de Disciplină.*

6.10.EXERCITAREA PROFESIEI DE AVOCAT ÎN FORMAT ELECTRONIC. ACCESUL AVOCATULUI LA DATE ȘI SISTEME INFORMATICE ALE AUTORITĂȚILOR ȘI INSTITUȚIILOR PUBLICE ȘI LA ALTE DATE ȘI INFORMAȚII ÎN ACTIVITATEA PROFESIONALĂ. INTELIGENȚA ARTIFICIALĂ ÎN PROFESIA DE AVOCAT

REGULĂ UTILIZARE AI:

Orice activitate desfășurată de avocat conform prevederilor legale, realizată cu suportul AI, trebuie să poarte expres mențiunea că informația provine din această sursă, fiind certificată/prelucrată de avocat (a se vedea directivele europene).

CAPITOLUL I Dispoziții generale

Art. 1. Obiectul de reglementare.

- (1) Prezentul capitol reglementează accesul avocatului prin intermediul sistemului informatic E-U.N.B.R. la Registrul Național al Registrelor, la Platforma națională de interoperabilitate și la datele deținute de autoritățile și instituțiile publice, în scopul exercitării profesiei de avocat.*
- (2) Prezentul capitol reglementează dreptul avocatului de a accesa prin intermediul sistemului informatic E-U.N.B.R. și alte sisteme informatice sau registre de date ale autorităților și instituțiilor publice potrivit legii, în scopul exercitării profesiei de avocat.*
- (3) Prezentul capitol reglementează și dreptul de utilizare a sistemului informatic E-U.N.B.R. în scopul înlesnirii activității avocatului în cadrul serviciilor de asistență judiciară ale barourilor, inclusiv sub aspectul plății onorariilor și a decontării cheltuielilor potrivit legii.*

Art. 2. Definiții.

În sensul prezentei legi, termenii și expresiile de mai jos semnifică, după cum urmează:

- a) acces - interogarea de către avocat a datelor care au fost furnizate de un deținător de date, în conformitate cu cerințele tehnice, juridice și organizatorice specifice, fără a implica neapărat transmiterea sau descărcarea acestor date;*
- b) date - orice reprezentare digitală a unor acte, fapte sau informații și orice compilație a unor astfel de acte, fapte sau informații, inclusiv sub forma unei înregistrări audio, video sau audiovizuale;*
- c) registru de bază – registrul definit de art. 3 lit. i) și reglementat de art. 6 și art. 7 din Legea nr. 242/2022 privind schimbul de date între sisteme informatice și crearea Platformei naționale de interoperabilitate, cu modificările și completările ulterioare;*
- d) registru de date - un fișier sau un set de fișiere care conține date și informații organizate cu scopul a de deservi anumite domenii de activitate;*
- e) Registrul Național al Registrelor – registrul reglementat de art. 8 din Legea nr. 242/2022 privind schimbul de date între sisteme informatice și crearea Platformei naționale de interoperabilitate, cu modificările și completările ulterioare;*
- f) Platforma națională de interoperabilitate – sistemul informatic definit de art. 3 lit. h) și reglementat de art. 9 din Legea nr. 242/2022 privind schimbul de date între sisteme informatice și crearea Platformei naționale de interoperabilitate, cu modificările și completările ulterioare;*
- g) sistem informatic E-U.N.B.R. - ansamblu de elemente tehnologice, resurse și proceduri care susțin procese sau părți din procese în cadrul unui sistem informațional care permit accesul avocatului la registrele de date și la sistemele informatice ale autorităților și instituțiilor publice, aflat în proprietatea și administrarea Uniunii Naționale a Barourilor din România;*
- h) utilizator - avocatul care are acces potrivit legii la sistemul informatic E-U.N.B.R..*

CAPITOLUL II Conectarea și accesul la Registrul Național al Registrelor, la Platforma națională de interoperabilitate și la bazele de date deținute de autoritățile și instituțiile publice

Art. 3.

- (1) Conectarea și accesul sistemului informatic E-U.N.B.R. la Registrul Național al Registrelor, la Platforma națională de interoperabilitate și la bazele de date deținute de autoritățile și instituțiile publice se va realiza cu titlu gratuit potrivit prezentei legi materializată într-o convenție care se va încheia între Uniunea Națională a Barourilor din România și autoritatea care administrează Platforma națională de interoperabilitate.*
- (2) Conectarea sistemului informatic E-U.N.B.R. și acordarea dreptului de acces a utilizatorilor sistemului informatic E-U.N.B.R. la Platforma națională de interoperabilitate au loc în baza deciziei președintelui Autorității pentru Digitalizarea României (ADR), cu acordul administratorilor registrelor de bază și cu respectarea cerințelor tehnice, de protecție a datelor cu caracter personal și de securitate cibernetică. Acordul prealabil sau refuzul motivat se comunică în termen de 30 de zile de la data solicitării. Necomunicarea acordului prealabil sau a unui refuz motivat în condițiile alin. (2), în termenul de 30 de zile, constituie acord tacit.*
- (3) Temeinicia refuzului se constată de către ADR. Refuzul se consideră întemeiat doar dacă accesul la date aduce atingere unor aspecte ce privesc apărarea națională sau securitatea națională și dacă administratorul registrului de bază aduce dovezi în acest sens.*
- (4) Utilizatorul sistemului informatic E-U.N.B.R. are rolul exclusiv de consumator de date.*
- (5) Utilizatorul sistemului informatic E-U.N.B.R. are dreptul de a accesa orice funcție informatică a Platformei naționale de interoperabilitate și orice date care sunt disponibile unor alte persoane care exercită profesii libere reglementate sau unor alte persoane juridice de drept privat.*
- (6) Utilizatorul sistemului informatic E-U.N.B.R. are obligația de a respecta Regulamentul general privind protecția datelor.*
- (7) Datele pot fi accesate de avocat doar atunci când sunt necesare exercitării profesiei de avocat potrivit legii.*
- (8) Nicio persoană vizată nu va fi afectată de o decizie a deținătorului și/sau a administratorului sistemului informatic E-U.N.B.R. sau a unui utilizator a acestui sistem informatic, bazată exclusiv pe prelucrarea automată a datelor sale, inclusiv prin crearea de profiluri, cu excepția cazului în care o astfel de decizie este autorizată de legislația Uniunii Europene sau de dreptul intern aplicabil.*
- (9) Avocatul are dreptul de a obține inclusiv date care vizează persoana acestuia sau a formei de exercitare a profesiei în care își desfășoară activitatea.*

CAPITOLUL III Conectarea și accesul la alte sisteme informatice sau registre de date ale autorităților și instituțiilor publice potrivit legii

Art. 4.

- (1) Sistemul informatic E-U.N.B.R. are dreptul de a se conecta la sistemele informatice ale autorităților sau instituțiilor publice și de a avea acces la bazele de date ale acestora în realizarea scopului legitim al organizării și exercitării profesiei de avocat.*
- (2) Conectarea sistemului informatic E-U.N.B.R. și acordarea dreptului de acces a utilizatorilor sistemului informatic E-U.N.B.R. la sisteme informatice sau registre de date ale autorităților și instituțiilor*

publice distincte de cele care fac obiectul Registrului Național al Registrelor și al Platformei naționale de interoperabilitate se va realiza cu respectarea cerințelor juridice și tehnice prevăzute în actele normative de organizare și exercitare a activității autorităților sau instituțiilor publice, pe baza unei convenții încheiate între acestea și Uniunea Națională a Barourilor din România.

Art. 5.

Instanțele de judecată și unitățile de parchet sunt obligate să permită cu titlu gratuit avocatului participarea la activitatea judiciară prin intermediul unui sistem informatic cu funcție audio - video.

CAPITOLUL IV Utilizarea sistemului informatic E-U.N.B.R. în cadrul serviciilor de asistență judiciară ale barourilor

Art. 6.

- (1) Sistemul informatic E-U.N.B.R. are dreptul de a comunica cu sistemele informatice ale instanțelor de judecată și unităților de parchet în scopul facilitării comunicării actelor în activitatea de asistență judiciară.
- (2) Comunicarea sistemului informatic E-U.N.B.R. cu sistemele informatice ale instanțelor de judecată și unităților de parchet se va realiza cu respectarea cerințelor de securitate cibernetică pe baza unei convenții încheiată între Uniunea Națională a Barourilor din România, Ministerul Justiției, Ministerul Public și dacă este cazul, Consiliul Superior al Magistraturii.
- (3) Baroul are dreptul de a comunica împuternicirea avocațială instanței de judecată sau, după caz, unității de parchet prin intermediul sistemului informatic E-U.N.B.R., fără a fi necesară depunerea de către avocat a delegației în format letric.
- (4) Delegația comunicată unităților de parchet prin intermediul sistemului informatic E-U.N.B.R. este opozabilă și organului de cercetare penală din cadrul poliției judiciare.
- (5) Dovada comunicării delegației prin sistemul informatic E-U.N.B.R. se poate realiza de către avocat prin orice mijloc de probă.
- (6) Barourile au dreptul de a comunica cu instanțele de judecată, cu unitățile de parchet sau, după caz, cu organele de cercetare penală din poliției judiciare prin intermediul sistemului informatic E-U.N.B.R. toate actele necesare plății onorariilor avocaților și a decontării cheltuielilor potrivit legii.
- (7) Barourile au dreptul de a realiza prin intermediul sistemului informatic E-U.N.B.R. procedura de semnare de către instanțele de judecată sau, după caz, de unitățile de parchet a referatelor avocaților care asigură asistența judiciară.
- (8) Orice înscris comunicat prin intermediul sistemului informatic E-U.N.B.R. are valoarea unui înscris în formă electronică certificat cu semnătură electronică, ~~calificată~~ **în accepțiunea Legii nr. 214/2024 privind utilizarea semnăturii electronice, a mărcii temporale și prestarea serviciilor de încredere bazate pe acestea, cu modificările și completările ulterioare.**

CAPITOLUL V Condițiile de acces și de utilizare ale sistemului informatic E-U.N.B.R.

Art. 7.

- (1) Avocatul are acces la sistemul informatic E-U.N.B.R. numai dacă are dreptul de a exercita profesia de avocat potrivit prezentei legi și a Statutului profesiei de avocat, cu modificările și completările

ulterioare și numai dacă sunt îndeplinite condițiile juridice, tehnice și statutare prevăzute în Regulamentul aprobat de către Comisia Permanentă.

(2) Constituie abatere disciplinară sau, după caz, abatere disciplinară gravă încălcarea de către avocat a normelor din Regulamentul de acces și de utilizare a sistemului informatic E-U.N.B.R. aprobat de Comisia Permanentă care prevăd expres o astfel de calificare și se sancționează potrivit prezentei legi și a Statutului profesiei de avocat, cu modificările și completările ulterioare.

CAPITOLUL VI Dispoziții finale (propunere de trecere a acestui capitol la finalul actului normativ)

Art. 8.

Dispozițiile prezentei legi se completează cu prevederile Statutului profesiei de avocat, cu modificările și completările ulterioare, ale Legii nr. 214/2024 privind utilizarea semnăturii electronice, a mărcii temporale și prestarea serviciilor de încredere bazate pe acestea, cu modificările și completările ulterioare, ale Legii nr. 242/2022 privind schimbul de date între sisteme informatice și crearea Portalului național de interoperabilitate, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 9.

Prin excepție de la prevederile Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, sunt integral deductibile cheltuielile efectuate de avocat cu achiziția de produse, soluții și servicii hardware și software.

Art. 10.

Uniunea Națională a Barourilor din România este beneficiar eligibil a următoarelor investiții finanțate prin Planul Național de Redresare și Reziliență:

- a) I 1. Platforme digitale privind transparentizarea legislativă, debirocratizarea și I 12. Asigurarea protecției cibernetice atât pentru infrastructurile TIC publice, cât și pentru cele private cu valențe critice pentru securitatea națională, prin utilizarea tehnologiilor inteligente;
- b) I 15. Crearea de noi competențe de securitate cibernetică pentru societate și economie;
- c) I 18. Transformarea digitală și adoptarea tehnologiei de automatizare a proceselor de lucru în administrația publică;
- d) I 4. Digitalizarea sistemului judiciar;
- e) I 8. Carte de identitate electronică și semnătură digitală calificată;
- f) I 9. Digitalizarea sectorului organizațiilor neguvernamentale.

Art. 11.

Comisia Permanentă va aproba Regulamentul de acces și de utilizare a sistemului informatic E-U.N.B.R. în termen de cel mult 180 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei legi.

6.11.PUBLICITATEA FORMELOR DE EXERCITARE A PROFESIEI DE AVOCAT ȘI PUBLICITATEA PROFESIEI DE AVOCAT. CONCURENȚA NELOIALĂ ÎN PROFESIA DE AVOCAT

(1) Orice comunicare publică sau orice publicitate făcută de un avocat sau de o formă de exercitare a profesiei în scopul atragerii clientelei este permisă, cu condiția ca aceasta să respecte

reglementările profesionale și cele privitoare la independența, demnitatea, integritatea profesiei, păstrarea secretului profesional, să fie obiectivă și să corespundă adevărului.

(2) Statutul profesiei de avocat reglementează detaliat normele aplicabile publicității făcute de avocați sau de formele de exercitare a profesiei de avocat în scopul atragerii clientelei.

6.12.TABLOUL AVOCAȚILOR - REGLEMENTARE OBLIGAȚII LA NIVEL LOCAL/CENTRAL, INFORMAȚII CONȚINUTE

- a. reglementarea tabloului avocaților prin lege - unic la nivel național (cu toate rubricile lui); înscrierea / radierea / suspendarea*
- b. comunicarea lui către instituții / publicare pe site-uri (platforma națională/aplicația tabloul avocaților?);*
- c. obligația de a urma cursurile INPPA stagiarilor;*
- d. evidențierea punctelor de pregătire profesională pe tablou (intern), introducerea de sancțiuni pentru neîntreinerea numărului minim de puncte anual (se valorizează INPPA/U.N.B.R., conferințe, platforme contra cost).*
- e. ce se întâmplă cu stagiarii care nu se prezintă la 3 examene de absolvire (nejustificat) sau nu promovează 3 examene de absolvire? Îi excludem automat din profesie / radiem automat?*

6.13.EXERCITAREA ÎN ROMÂNIA A PROFESIEI DE AVOCAT DE CĂTRE AVOCAȚII STRĂINI - REGLEMENTARE EUROPEANĂ, DREPT COMPARAT

6.13.1.U.E

6.13.2.NONUE

Definirea exercitării ocazionale a profesiei de avocat de către avocatul neînscriș într-un barou din România: să poată asista/reprezenta clientul său din țara de origine, indiferent de numărul de litigii / perioadă (Directiva 249/77, să anunțe la U.N.B.R.), pe bază de reciprocitate.

Abrogarea din conținutul actualului art. 90 alin. 1 din Legea nr. 51/1995 republicată a lit. B): ~~ca avocați salariați în România.~~

7.ALTE ACTIVITĂȚI

În toată această perioadă, GL1 a desfășurat o bogată activitate, emițând puncte de vedere și opinii în legătură cu prevederile legale și statutare, la solicitarea barourilor și a avocaților.

Proiectul Tezelor prealabile ale Legii profesiei de avocat va fi prezentat într-un material separat.